

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „INVESTICIJOS Į MATERIALŪJĮ TURTA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMĄ, RINKODARĄ IR (ARBA) PLĖTRA“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2018 METŲ, PATVIRTINIMO

2018 m. gegužės 14 d. Nr. 3D-304

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1378/2014 (OL 2014 L 367, p. 16), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos, patvirtintos

2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu C(2015)842, nuostatas ir siekdamas, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklės, taikomas nuo 2018 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Bronius Markauskas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2018 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 3D-304

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MATERIALŪJŲ TURŲĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ PERDIRBIMĄ, RINKODARĄ IR (ARBA)
PLĖTRĄ“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2018 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2018 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393 (OL 2017 L 350, p. 15), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. lapkričio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/1997 (OL 2016 L 308, p. 5), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/1367 (OL 2015 L 211, p. 7), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2305 (OL 2017 L 335, p. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu

Nr. C-(2015)-842 (toliau – Programa), ir atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

2. Taisyklės nustato paramos pagal priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ (toliau – priemonės veiklos sritis) teikimo ir administravimo tvarką. Taisyklėmis turi vadovautis pareiškėjai, nuo 2018 metų rengdami ir teikdami paramos paraiškas, ir paramos gavėjai, įgyvendindami projektus, taip pat institucijos, atliekančios paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą pagal priemonės veiklos sritį. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.2. **ES** – Europos Sąjunga.

3.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

3.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

4.2. **Projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – rengiant ir įgyvendinant projektą patiriamos išlaidos: atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosaugos ir ekonominiu tvarumu, įskaitant verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos skiriamos nekilnojamam turtui statyti ir (arba) įsigyti, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti ir (arba) išperkamajai nuomai, taip pat šio projekto viešinimo išlaidos.

4.3. **Projekto įgyvendinimo vieta** – paraiškoje ir verslo plane nurodyta turto, į kurį investuojama įgyvendinant projektą, eksploatavimo fizinė vieta ir (arba) projekte numatytų rinkodaros veiksmus apimančių investicijų saugojimo vieta.

4.4. **Pripažinta žemės ūkio kooperatinė bendrovė (kooperatyvas)** (toliau – pripažintas žemės ūkio kooperatyvas) – kaip nustatyta Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 3¹ straipsnyje.

4.5. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

4.6. **Žemės ūkio produktų perdirbimas** – veikla, kurios metu pakeičiama žemės ūkio produktų pirminė fizinė ir (ar) cheminė sudėtis.

4.7. **Žemės ūkio produktų rinkodara** – žemės ūkio produktų supirkimas, surinkimas, paruošimas realizacijai, sandėliavimas, etikečių klijavimas, apdirbimas, rūšiavimas, pakavimas ir pardavimas.

4.8. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, taip pat paslaugų žemės ūkiui teikimą ir (arba) geros agrarinės bei aplinkosaugos žemės būklės palaikymą, žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) pripažintų kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) žemės ūkio produktų supirkimą iš savo kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių, jų realizavimą, iš savo narių supirktų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą.

5. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Administravimo taisyklėse ir kituose Taisyklių 1 punkte išvardytuose teisės aktuose.

III SKYRIUS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

6. Priemonės veiklos srities prioritetai:

6.1. didinti ūkio subjektų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių subjektų technologijas;

6.2. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir tiekimą rinkai.

7. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

7.1. didinti žemės ūkio ir maisto sektoriaus konkurencingumą;

7.2. skatinti didesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų kūrimą;

7.3. diegti inovacijas, naujus technologinius procesus;

7.4. vystyti žemės ūkio produktų rinkodarą.

8. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

8.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

8.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

8.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

9. Pagal priemonės veiklos sritį remiama veikla, susijusi su žemės ūkio produktų perdirbimu, žemės ūkio produktų rinkodara ir (arba) plėtra.

10. Pagal priemonės veiklos sritį remiama veikla:

10.1. vaisių, uogų, daržovių bei grybų perdirbimas ir (arba) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

10.2. augalininkystės produkcijos perdirbimas ir (arba) rinkodara;

10.3. mėsos perdirbimas ir (arba) rinkodara;

10.4. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimas ir (arba) rinkodara;

10.5. trečios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų, nurodytų 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1774/2002, nustatančio sveikatos taisyklės gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms, 6 straipsnyje, perdirbimas ir (arba) rinkodara;

10.6. pieno perdirbimas ir (ar) rinkodara.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

11. Pareiškėjai yra juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio produktų perdirbimu ir (arba) rinkodara.

12. Paramos paraiška, pateikta Taisyklių 11 punkte nurodyto pareiškėjo kartu su partneriu, nepriimama.

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

13. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose ir valstybiniuose informaciniuose ištekliuose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

14. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus:

14.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių V skyriuje;

14.2. projektas atitinka šių Taisyklių III skyriuje nurodytus prioritetus, tikslines sritis ir prisideda prie bent vieno kompleksinio tikslo įgyvendinimo;

14.3. projekto tikslai ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

14.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių fondų ir ES programų lėšų;

14.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, nuosavas lėšas ir iš veiklos gautinas lėšas, kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus, o iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, pateikimo paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

14.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas) ir Agentūrai. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

14.7. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromi balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos). Jeigu finansinės atskaitomybės dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti valstybės informaciniuose ištekliuose „Agentūrai jų pateikti nereikia. Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už ataskaitinius finansinius metus;

14.8. investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinių sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinių sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“ (kai taikoma);

14.9. pareiškėjas užsiima žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) rinkodara ne trumpiau kaip 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai (t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamas) (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie

superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

14.10. projekto investicijos pagerina bendrus juridinio asmens veiklos rezultatus (pvz., įdiegiamos naujos gamybos technologijos, mažinančios perdirbamos produkcijos savikainą, gerinama žemės ūkio ir maisto produktų kokybė, plečiamos pardavimo rinkos, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai, didinamas pelnas) ir padeda didinti ūkio subjekto konkurencingumą;

14.11. pareiškėjo pajamos iš žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklos per ataskaitinį laikotarpį sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

14.12. paramos žemės ūkio produktų rinkodaros veiklai gali kreiptis tik juridiniai asmenys, mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai (t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų perdirbimo veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamas) užsiimantys žemės ūkio produktų perdirbimu (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, kai toks kooperatyvas nepertraukiamai veikia, t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų rinkodaros veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamas);

14.13. nekilnojamasis turtas (statinys, žemė po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais), į kurį investuojama, teisėtai priklauso pareiškėjui. Statiniai ir žemė po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais pareiškėjo gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas jais ne trumpesnę kaip 10 metų laikotarpį nuo paramos paraiškos pateikimo dienos. Jei statiniai ir žemė yra valdomi nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys turi būti įregistruotos VI Registrų centre. Kai paramos prašoma įrangai, statiniai, kuriuose ši įranga bus sumontuota, turi būti pareiškėjo valdomi nuosavybės teise, arba nuomojami, arba kitaip įstatymų nustatyta tvarka įrodomas teisėtas naudojimas jais. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta naujų statybų galimybė. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu, kai pareiškėjas numato investuoti į įgytą nekilnojamąjį turtą, tačiau paramos paraiškos pateikimo dieną ir (arba) paramos paraiškos vertinimo metu dėl objektyvių priežasčių dar vyksta šio turto nuosavybės teisės registravimo procesas;

14.14. investicijos atitinka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla, kai investicijoms taikomi

tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams pareiškėjui išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

14.15. pateiktas verslo planas, parengtas pagal šių Taisyklių 2 priede nustatytą formą. Pareiškėjas verslo plane gali pateikti ir kitą svarbią informaciją, nenurodytą Taisyklių 2 priedo lentelėse. Tuo atveju, kai projekte yra numatyta turtą įsigyti finansinės nuomos (lizingo) būdu per Taisyklių 27 punkte nurodytą terminą, verslo plano prognozės (Taisyklių 2 priedas) turi būti pateiktos visam finansinės nuomos (lizingo) laikotarpiui ir 5 metų projekto kontrolės laikotarpiui nuo paskutinio paramos lėšų išmokėjimo projektų;

14.16. pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad juridinis asmuo atitinka ekonominių gyvybingumą apibūdinančius rodiklius ir jų kritines reikšmes, kaip nustatyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“;

14.17. poveikio aplinkai vertinimas atliekamas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytais atvejais iki paramos paraiškos pateikimo. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

14.18. kai pagal teisės aktų, reglamentuojančių statybų vykdymą, reikalavimus pareiškėjo projekte numatytiems statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) darbams vykdyti yra privalomas statybą leidžiantis dokumentas, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio projektas (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji (šioje dalyje nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, tūris ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ar supaprastintas projektas, bei statybą leidžiantis dokumentas, skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizės aktas, parengtas įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla. Jei pirmiau nurodyti dokumentai su paraiška nepateikiami, jie turi būti pateikiami ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu, o su paraiška turi būti pateikti projektiniai pasiūlymai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, tūris ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, vaizdinė informacija) ir statybos vertės skaičiavimai, pateikiant objektines ir lokalines sąmatas bei medžiagų ir darbų poreikio žiniaraščius. Kai pagal teisės aktų, reglamentuojančių statybų vykdymą, reikalavimus statybą leidžiantis

dokumentas neprivalomas, su paraiška turi būti pateikti kiti bendrieji projektiniai dokumentai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, aukštis, tūris ir kt.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, statybos vertės skaičiavimai). Jeigu statybą leidžiantys dokumentai Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka turi būti pateikti per Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“ (toliau – informacinė sistema „Infostatyba“), Agentūrai jų pateikti nereikia;

14.19. parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktų (išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros produktus) produktų perdirbimui ir (arba) rinkodarai. Perdirbimo proceso metu gautas galutinis produktas turi būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas. Detalusis produktų sąrašas pateikiamas 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL 2004 specialusis leidimas, 2 skyrius, p. 382), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. balandžio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/549 (OL 2018 L 91, p. 11), I priede. Galutinis produktas gali būti ir ne Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas, tačiau tokiu atveju jis skirtas maistui ir (arba) pašarams. Parama šiuo atveju yra skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (*de minimis*) valstybės pagalbos reglamento Nr. (ES) 1407/2013 nuostatų;

14.20. parama pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams teikiama, jei jų perkami ir realizuojami iš savo narių jų ūkiuose pagaminti ar išauginti žemės ūkio produktai arba perdirbus iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus realizuojami iš jų pagaminti maisto ir ne maisto produktai yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktai (išskyrus žvejybos ir akvakultūros produktus). Galutinis produktas gali būti ir ne Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas, tačiau tokiu atveju jis skirtas maistui ir (arba) pašarams;

14.21. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

14.22. parama neteikiama, jei remiantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“, nustatoma, kad pareiškėjas arba paramos gavėjas galimai neteisėtai sukūrė paramai gauti reikalingas sąlygas;

14.23. parama neteikiama, jei pareiškėjas turi finansinių sunkumų, t. y. pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas;

14.24. kai pareiškėjas yra kooperatyvas arba žemės ūkio bendrovė, kartu su paramos paraiška yra pateikiami dokumentai su kooperatyvų ar žemės ūkio bendrovių narių arba pajininkų sąrašais. Jeigu dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti kitose valstybės informaciniuose ištekliuose, Agentūrai jų pateikti nereikia.

14.25. parama neteikiama kaimo vietovėje registruotoms ir veiklą vykdančioms labai mažoms ir mažoms įmonėms, kai galutinis perdirbimo procese gautas produktas nėra nurodytas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

15. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

15.1. apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, nuo paramos sutarties pasirašymo (tuo atveju, jei turtas įsigyjamas po paramos sutarties pasirašymo, nuo turto priėmimo–perdavimo akto pasirašymo dienos) datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Reikalavimas gali būti netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus. Įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, paramos gavėjas įsipareigoja atkurti turtą ne mažesne negu atkuriamąja verte ir ne blogesnių techninių parametrų;

15.2. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos, nesuderinus su Agentūra, ir sąlygų (vykdyti verslo plane numatytą žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklą) nuo paramos sutarties sudarymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Projekto finansavimo šaltinių keitimas, suderinus su Agentūra, galimas iki paramos sutarties sudarymo. Po paramos sutarties sudarymo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos projekto finansavimo šaltinius keisti galima, tačiau tik tuo atveju, jei keičiama finansavimą skirianti finansų įmonė arba kredito įstaiga, arba investuojama didesnė, lyginant su paraiškoje nurodyta, nuosavų lėšų dalis;

15.3. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo paramos sutarties pasirašymo datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą finansų įmonėms arba kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje kredito įstaigos suteiktą paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu paramos gavėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;

15.4. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka ir po projekto įgyvendinimo pabaigos metų pateikti Agentūrai kitų iš eilės einančių atskaitinių metų balanso,

pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitas ne vėliau kaip per 4 (keturis) mėnesius šiems metams pasibaigus. Jeigu finansinės atskaitomybės dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti kituose valstybės informaciniuose ištekliuose, Agentūrai jų pateikti nereikia;

15.5. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo buhalterinių operacijų;

15.6. viešinti paramą, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

15.7. užtikrinti, kad įgyvendinus projektą, įsigytos investicijos, atitiks Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Pažymą apie įsigytų investicijų atitiktį arba neatitiktį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

15.8. užtikrinti, kad pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statusas bus išlaikytas nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

15.9. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti pateiktus duomenis ir atlikti patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą ir su juo susijusią veiklą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi paramos gavimo sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

15.10. teikti Agentūrai visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti;

15.11. užtikrinti, kad tuo atveju, kai pareiškėjas prašo paramos intensyvumo, nurodyto Taisyklių 19 punkte, projekto įgyvendinimo ir visu kontrolės laikotarpiu paramos lėšomis įsigytais investicijomis perdirbs tik sertifikuotą ekologišką žaliavą;

15.12. kai pareiškėjas arba paramos gavėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, kooperatyvas arba žemės ūkio bendrovė, po paramos paraiškos pateikimo iki projekto kontrolės pabaigos keičiantis pripažinto žemės ūkio kooperatyvo, kooperatyvo ar žemės ūkio bendrovės narių arba pajininkų sudėčiai, informacija apie narių ar pajininkų sudėties pasikeitimus Agentūrai pateikiama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pasikeitimo užregistravimo dienos;

15.13. projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu nekurti galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą kaip nustatyta Taisyklių 14.22 papunktyje;

15.14. pasiekti ir iki kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius.

VIII SKYRIUS PARAMOS SUMA IR INTENSYVUMAS

16. Suteikiamos paramos suma apskaičiuojama atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir į perdirbto galutinio produkto priskyrimą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedui.

17. Didžiausioji paramos suma vienam projektui ir 2014–2020 metų laikotarpiui negali viršyti:

17.1. juridiniams asmenims – 400 000 Eur (keturių šimtų tūkstančių eurų) vienam projektui ir 3 000 000 (trijų milijonų eurų) pagal šią priemonę 2014–2020 metų laikotarpiui;

17.2. juridiniams asmenims, kurie žemės ūkio produktų perdirbimo metu pagamina galutinį produktą, nepatenkanti į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedą, tačiau skirtą maistui ir (arba) pašarams, taikomos nereikšmingos (*de minimis*) valstybės pagalbos reglamento nuostatos – 200 000 Eur (du šimtai tūkstančių eurų) vienam projektui ir 3 000 000 (trijų milijonų eurų) pagal šią priemonę 2014–2020 metų laikotarpiui;

18. Paramos intensyvumas – 40 proc. tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo).

19. Paramos intensyvumas pareiškėjams, gaminantiems ekologiškus žemės ūkio produktus – 50 proc. (kai po projekto įgyvendinimo visu kontrolės laikotarpiu įsipareigojama perdirbti tik sertifikuotą ekologišką žaliavą) (išskyrus atvejus kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo) tinkamų finansuoti išlaidų.

20. Paramos intensyvumas pareiškėjams, kurie yra pripažinti žemės ūkio kooperatyvai – 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo).

21. Partnerinių ir (arba) susijusių įmonių grupei didžiausia bendra paramos suma negali viršyti vienam pareiškėjui Taisyklių 17.1. ir 17.2. papunkčiuose 2014–2020 metų laikotarpiui nustatytos didžiausios paramos sumos. Paramos paraiškas gali teikti kelios partnerinių ir (arba) susijusių įmonių grupei (nustatoma pagal pateikiamą Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, pateiktą informaciją), priklausančios įmonės, bet jei viena iš partnerių ir (arba) susijusių įmonių panaudoja visą galimą 2014–2020 metais gauti paramos sumą, kitos įmonės praranda teisę gauti paramą.

22. Pareiškėjas per vieną priemonės paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti tik vieną projektą, kuris įgyvendinamas tik pagal vieną iš Taisyklių 10.1–10.6 papunkčiuose nurodytas remiamas veiklas.

23. Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali įgyvendinti projektų pagal kitas investicines Programos priemones ir (arba) veiklos sritis.

24. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

25. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais ir (arba) finansine nuoma (lizingu) projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, kuris mokamas UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui už garantijos suteikimą kredito įstaigai ar finansinės nuomos (lizingo) bendrovei, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisykles, ir valstybės pagalbos, skiriamos kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklių 17, 18, 19 ir 20 punktuose nustatytų dydžių.

IX SKYRIUS TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

26. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje, verslo plane ir negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo dienos.

27. Tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje, verslo plane nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas bus įgyjamas išperkamosios (finansinės) nuomos būdu, projekto įgyvendinimo trukmė gali būti iki 60 mėnesių (iki 5 metų) nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, bet ne ilgiau kaip iki 2023 m. birželio 30 d.

28. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurias yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos suma ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas. Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami trys komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 proc., lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią

pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės, paslaugos, arba darbų kaina yra 10 proc. didesnė nei atitinkamų prekių, paslaugų, darbų vidutinės rinkos kaina, atliekami Administravimo taisyklių 66 punkte nurodyti veiksmai.

29. Perkant prekes, paslaugas, kurių vertė nesiekia 58 000 Eur (penkiasdešimt aštuonių tūkstančių Eur) be PVM, ar perkant darbus – nesiekia 145 000 Eur (vieno šimto keturiasdešimt penkių tūkstančių) be PVM (išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktų nuostatas reikia atlikti pirkimų procedūrą) mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines technines savybes apibūdinantys techniniai parametrai, markė ir modelis bus įrašomi į paramos sutartį.

30. Jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška.

31. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

31.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

31.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios atitinkamų prekių, paslaugų, darbų vidutinių rinkos kainų;

31.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąrašė pagal šių Taisyklių 35 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose;

31.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš vienus metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, bendrosios išlaidos nefinansuojamos;

31.5. faktiškai padarytos ir paramos gavėjo apskaitoje užfiksuotos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

31.6. finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, įsigyjamo turto dalis, už kurią nesumokėta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama.

32. Tinkamų išlaidų kategorijos:

32.1. projekte numatytai veiklai vykdyti būtinų statinių (išskyrus gyvenamuosius pastatus ir administracines paskirties pastatus) statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Statiniai klasifikuojami pagal jų naudojimo paskirtį, kaip nurodyta Statybos techniniame reglamente STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“;

32.2. naujų įrenginių ir (arba) įrangos (įskaitant techniką) pirkimo arba išperkamosios, finansinės nuomos išlaidos, neviršijančios šio turto rinkos vertės;

32.3. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų). Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų);

32.4. projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Viešinimo taisyklėse nustatyta tvarka.

33. Netinkamos finansuoti išlaidos:

33.1. nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 35 punkte arba didesnės, nei numatyta 32.3 papunktyje;

33.2. trumpalaikis turtas;

33.3. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant teisės aktuose nustatytos pirkimo tvarkos;

33.4. susijusios su išperkamosios nuomos (lizingo) sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

33.5. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

33.6. išlaidos, kurių technines savybes apibūdinantys pagrindiniai techniniai parametrai, markė ir modelis skiriasi nuo nurodytų paramos sutartyje, jei jos patirtos perkant prekes, paslaugas ir (ar) darbus pagal Taisyklių 29 punkto nuostatas, išskyrus atvejus, kai paramos gavėjas pateikia įrodymo dokumentus, kad tam tikrų techninių parametru, markės ar modelio prekės jau negaminamos.

34. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

35. Detalus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas pagal remiamos veiklos sektorius:

35.1. vaisių, uogų, daržovių ir grybų perdirbimo ir (ar) rinkodaros, atliekų perdirbimo sektoriuje:

35.1.1. nauja statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:

35.1.1.1. statinių (išskyrus gyvenamuosius pastatus ir administracinės paskirties pastatus);

35.1.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;

35.1.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinerinių tinklų;

35.1.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

- 35.1.2.1. rūšiavimo ir pakavimo;
- 35.1.2.2. plovimo;
- 35.1.2.3. šaldymo;
- 35.1.2.4. perdirbimo;
- 35.1.2.5. speciali vaisių, uogų, daržovių, grybų ir jų produktų transportavimo (ne daugiau 20 proc. nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų vertės);
- 35.1.2.6. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;
- 35.1.2.7. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
- 35.1.2.8. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
- 35.1.3. bendrosios (iš jų viešinio) išlaidos;
- 35.2. augalininkystės produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:
 - 35.2.1. nauja statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:
 - 35.2.1.1. statinių (išskyrus gyvenamuosius pastatus ir administracinės paskirties pastatus) ;
 - 35.2.1.2. grūdų džiovyklų ir saugyklų pirminiam žaliavos perdirbimui bei ilgalaikiam laikymui;
 - 35.2.1.3. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;
 - 35.2.1.4. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinierinių tinklų;
 - 35.2.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 35.2.2.1. augalininkystės produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros;
 - 35.2.2.2. augalininkystės produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
 - 35.2.2.3. speciali augalininkystės produktų transportavimo;
 - 35.2.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
 - 35.2.2.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
 - 35.2.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
 - 35.2.3. bendrosios (tame tarpe viešinio) išlaidos;
- 35.3. mėsos perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:
 - 35.3.1. nauja statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:
 - 35.3.1.1. statinių (išskyrus gyvenamuosius pastatus ir administracinės paskirties pastatus);
 - 35.3.1.2. atliekų ir nutekamųjų vandenų valymo sistemų;
 - 35.3.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinierinių tinklų;
 - 35.3.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 35.3.2.1. mėsos perdirbimo;

- 35.3.2.2. rūšiavimo ir pakavimo;
- 35.3.2.3. šaldymo;
- 35.3.2.4. perdirbimo;
- 35.3.2.5. speciali gyvų gyvulių, mėsos, jos produktų transportavimo;
- 35.3.2.6. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
- 35.3.2.7. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
- 35.3.2.8. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
- 35.3.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 35.4. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:
 - 35.4.1. nauja statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:
 - 35.4.1.1. statinių (išskyrus gyvenamuosius pastatus ir administracinės paskirties pastatus);
 - 35.4.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;
 - 35.4.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinierinių tinklų;
 - 35.4.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 35.4.2.1. rūšiavimo ir pakavimo;
 - 35.4.2.2. plovimo;
 - 35.4.2.3. šaldymo;
 - 35.4.2.4. perdirbimo;
 - 35.4.2.5. speciali transportavimo;
 - 35.4.2.6. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;
 - 35.4.2.7. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
 - 35.4.2.8. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
 - 35.4.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 35.5. trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo sektoriuje:
 - 35.5.1. nauja statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:
 - 35.5.1.1. statinių (išskyrus gyvenamuosius pastatus ir administracinės paskirties pastatus);
 - 35.5.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;
 - 35.5.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinierinių tinklų;
 - 35.5.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 35.5.2.1. šaldymo;

- 35.5.2.2. perdirbimo;
- 35.5.2.3. speciali gyvūninės kilmės atliekų ir produktų transportavimo;
- 35.5.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
- 35.5.2.5. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
- 35.5.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
- 35.5.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 35.6. pieno perdirbimo ir (arba) rinkodaros sektoriuje:
 - 35.6.1. nauja statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas:
 - 35.6.1.1. statinių (išskyrus gyvenamuosius pastatus ir administracinės paskirties pastatus) ;
 - 35.6.1.2. nutekamųjų vandenų valymo sistemų;
 - 35.6.1.3. kitų infrastruktūros su projektu susijusių inžinierinių tinklų;
 - 35.6.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
 - 35.6.2.1. pieno perdirbimo ir (ar) rinkodaros;
 - 35.6.2.2. pieno ir pieno produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
 - 35.6.2.3. speciali pieno ir pieno produktų transportavimo;
 - 35.6.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
 - 35.6.2.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
 - 35.6.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
 - 35.6.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos.

X SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

36. Paramos paraiškos forma nustatyta Taisyklių 1 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

37. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai, nurodyti Taisyklių 1 priede, turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

38. Paramos paraiškas iš pareiškėjų priima ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi

būti pateikti asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos.

39. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

40. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių pagal matematinės skaičių apvalinimo taisykles.

XI SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

41. Projektų atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

42. Atrankos kriterijai:

42.1. Pareiškėjo dydis (vadovaujantis **Lietuvos Respublikos smulčiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo** nuostatomis):

42.1.1. pareiškėjas yra labai maža įmonė – suteikiami 25 balai;

42.1.2. pareiškėjas yra maža įmonė – suteikiama 20 balų;

42.1.3. pareiškėjas yra vidutinė įmonė – suteikiama 10 balų.

42.2. Projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo, nei Taisyklių VIII skyriuje nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas (skaičiuoklė skelbiama interneto svetainėje www.nma.lt), už kiekvieną sumažintą procentinį punktą (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinant pagal matematinės apvalinimo taisykles) pareiškėjui suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 15 balų, ir atsižvelgiant į šias nuostatas:

42.2.1. atrankos balai nesuteikiami, kai pagal paramos paraiškoje nurodytą projekto investicijų vertę (be PVM) apskaičiuotas paramos suma, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti Taisyklėse nustatytą didžiausią galimą paramos sumą;

42.2.2. kai pagal projekto tinkamų finansuoti išlaidų vertę apskaičiuotas paramos suma, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti mažesnę paramos sumą, nei Taisyklėse nustatyta didžiausia galima paramos suma, didžiausiu galimu paramos intensyvumu laikomas intensyvumas, apskaičiuotas lyginant Taisyklėse nustatytą didžiausią paramos sumą projektui su projekto tinkamų finansuoti išlaidų verte. Paramos intensyvumo sumažinimas procentiniais punktais nustatomas nuo apskaičiuoto intensyvumo.

42.3. Pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas – suteikiama 20 balų.

42.4. Projekte diegiamos inovacijos – suteikiama 20 balų (projekto inovatyvumas vertinamas, vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“).

42.5. Visos projekto investicijos planuojamos įgyvendinti kaimo vietovėje (kai visos projekte numatytos investicijos įgyvendinamos kaimo vietovėje) (iki 6 000 gyventojų) – suteikiama 15 balų.

42.6. Gaminantiems ir (arba) planuojantiems gaminti – visą projekto kontrolės laikotarpį gaminti ekologiškus žemės ūkio produktus (patikrinama, kai pareiškėjas po projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos ir po kiekvienų kontrolės laikotarpio metų pabaigos pateikia sertifikavimo institucijos išduotus ekologinės gamybos dokumentus ir ekologiškų produktų pardavimą patvirtinančius dokumentus) – suteikiami 5 balai.

43. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 35 privalomieji balai. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomojo mažiausio 35 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

44. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas ir atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Papildomas paramos paraiškų vertinimas atliekamas reitinguojant pareiškėjus tokia eilės tvarka:

44.1. pagal pareiškėjus, kurie nėra gavę ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai (pagal 2007–2013 ir (arba) 2014–2020 Programas);

44.2. pagal mažiausią prašomą paramos sumą.

XII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

45. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

46. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (arba) nefinansuotinių projektų. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima ministras ar jo įgaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

47. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

48. Gavusi sprendimą iš Ministerijos suteikti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį.

49. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

XIII SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

50. Mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais turi būti pateikti paramos sutartyje nustatytais terminais tik per ŽŪMIS Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Jei projekte numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų statinių statyba, ji gali būti vykdoma etapais, ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus kiekvieną statybų etapą. Statybos ir (arba) rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu. Jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, Agentūrai jų pateikti nereikia.

51. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir pridedamus dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir jų priedai nepriimami.

52. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą arba paskirstyti paramos sumas tarp paramos dalių (projekto įgyvendinimo etapų), jis iki atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos turi Agentūrai raštu pateikti argumentuotą prašymą dėl mokėjimo prašymo termino pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių.

53. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika).

54. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami Administravimo taisyklėse nustatytu terminu.

55. Mokėjimo prašymai vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

56. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įstaigas.

57. Šiai priemonės veiklos sričiai taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas.

58. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paramos sutartyje nustatytais terminais Agentūrai teikia mokėjimo prašymus per ŽŪMIS, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus.

59. Paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų, kai projekto įgyvendinimo laikotarpis yra ne ilgesnis kaip 24 mėnesiai. Kai projekto įgyvendinimo laikotarpis yra iki 60 mėnesių (iki 5 metų), paramos gavėjas gali pateikti iki 10 mokėjimo prašymų.

60. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

61. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS SANKCIJOS

62. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

63. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje.

64. Pagal priemonės veiklos sritį vienkartinis dalies paramos susigrąžinimas taikomas ir tais atvejais:

64.1. kai nuo paramos sutarties pasirašymo iki projekto kontrolės pabaigos nustatoma, kad pripažintas žemės ūkio kooperatyvas neišlaikė pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statuso. Sankcijos dydis sudaro 20 proc. nuo išmokėtos paramos sumos;

64.2. kai nustatoma, kad paramos gavėjas, paramos paraiškoje ir verslo plane numatęs perdirbti sertifikuotą ekologišką žaliavą ir gaminti sertifikuotą ekologišką produkciją, nuo projekto įgyvendinimo pabaigos iki projekto kontrolės pabaigos neperdirbo sertifikuotos ekologiškos žaliavos ir negamino sertifikuotų ekologiškų produktų. Sankcijos dydis sudaro 50 proc. nuo išmokėtos paramos sumos.

XV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

66. Pasikeitus šioms Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams ir paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo žemės ūkio ministro įsakyme nustatyta kitaip.

67. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.
